

FYS-1180 Insinöörifysiikka K I

Tentti, 02.12.2005

Tehtäväpaperin kääntöpuolella on kaavoja. Muita kaavakokoelmia ei saa käyttää.

1. Ralliautoilija havaitsi pikataipaleella edessään hirven, joka juoksi tietä pitkin vakionopeudella samaan suuntaan kuin auto kulki. Mikä tulee auton hidastuvuuden (oletetaan vakioksi) vähintään olla että törmäykseltä vältyttäisi, kun jarrutuksen alkamishetkellä auton nopeus oli v_1 ja hirven v_2 ja auton ja hirven välimatka oli d ?

2. Autolla ajetaan kaarteeseen, jonka kaarevuussäde $R = 150 \text{ m}$. Tie on kaarteen kohdalla kallistettu 18° , ja se on mustan jään takia niin liukas, että kitkaa ei ole ollenkaan. Mikä pitää auton nopeuden olla, että se pysyisi tiellä?

3. Kappale (massa 105 g) liikkuu suoraviivaisesti kitkattomalla pinnalla. Kappaleen nopeus kasvaa 0.30 sekunnissa arvosta 5.0 m/s arvoon 15.0 m/s . Kuinka suuri keskimääräinen teho tähän tarvitaan?

1573 W

4. 2.0 mol ideaalikaasua on alussa lämpötilassa 300 K ja paineessa 40 kPa . Kaasua puristetaan isotermissesti, kunnes sen paine on 120 kPa . Laske (a) kaasun tilavuus lopussa, (b) kaasun tekemä työ ja (c) prosessissa siirtynyt lämpömäärä.

a) 0.042 l b) ~~642~~ 5450 J

5. Lämpökone on yhdistetty kahdeeen energiasäiliöön. Toisessa on sulaa alumiinia lämpötilassa 660°C ja toisessa kiinteää elohopeaa lämpötilassa -38.9°C . Yhden kierroksen aikana 1.00 g alumiinia kiinteytyy ja 15.0 g elohopeaa sulaa. Sulamislämmöt ovat: $L_{Al} = 3.97 \cdot 10^5 \text{ J/kg}$ ja $L_{Hg} = 1.18 \cdot 10^4 \text{ J/kg}$. Laske koneen hyötysuhde.

$g = 9.81 \text{ m/s}^2$

$R = 8.314 \text{ J/Kmol}$

Normaali ilmanpaine $p_0 = 101.3 \text{ kPa}$

$t_{cho} = t_{40^\circ} \times \text{aika}$

